

clàssic

Shirley Chisholm

Congressista demòcrata
per Nova York
(1924-2005)

«En política se m'ha discriminat més per ser dona que per ser negra»

Shirley Chisholm podria ser un exemple més del mitificat somni americà. La filla d'immigrants de classe treballadora que va arribar a ser la primera congressista negra dels EUA i la primera dona en presentar-se a les primàries presidencials del Democratic Party.

Chisholm és especialment recordada pel discurs al Congrés entorn a una esmena d'igualtat. I és que malgrat la discriminació que patien els afroamericans, ser dona va condicionar molt més la seva vida. I per això va denunciar el sostre de vidre i les diferències d'oportunitats.

Chisholm va obrir un camí que li queden molts quilòmetres per recórrer. Actualment i malgrat ser més de la meitat de la població, de 435 membres de la Cambra de Representants només 83 són dones; al Senat de 100 membres, tan sols 21 són dones; i tot just a les passades eleccions, per primera vegada, una dona va ser candidata a la presidència.

«Senyor President,

Quan una noia es gradua a la universitat i comença a buscar feina, sovint té per davant tota una sèrie d'experiències frustrants i, fins i tot, degradants. Si va a una oficina per una entrevista, la primera pregunta que li faran serà: «saps escriure a màquina?».

Darrere d'aquesta pregunta hi ha tàcitament un calculat sistema de prejudicis: per què és acceptable que les dones siguin secretàries, bibliotecàries o mestres, però totalment inacceptable que siguin directores, administradores, metgesses, advocades o diputades? S'assumeix, sense dir-ho, que les dones són diferents: no tenen habilitats executives, ments ordenades, estabilitat o capacitat de lideratge i són massa sensibles.

Durant molt de temps la societat també va discriminar una altra minoria, la dels negres, sobre les mateixes bases: eren diferents i inferiors. La «feliç mestressa de casa» i el «satisfet negret» de la plantació són,

tots dos, producte dels prejudicis. Com a persona negra, no sóc aliena als prejudicis de raça. Però el cert és que, en el món de la política, se m'ha discriminat molt més per ser dona que per ser negra.

Els prejudicis contra els negres cada cop són més rebutjats, tot i que encara caldran anys per eliminar-los. Aquests prejudicis estan condemnats a desaparèixer perquè, poc a poc, l'Amèrica blanca està començant a admetre que existeixen. En canvi, els prejudicis envers les dones encara resulten acceptables. Encara hi ha molt poca conscienciació de la immoralitat que suposa tenir dobles escales salarials i que la majoria de bones feines vagin destinades només als homes.

Més de la meitat de la població dels Estats Units són dones, però les dones només ocupen el 2% dels llocs de direcció. Ni tan sols han arribat al nivell de xifres simbòliques. No hi ha cap dona al Consell Executiu de l'American Federation of Labour ni a la Cort Suprema. Només hi ha hagut dues dones que hagin assolit rang ministerial i actualment no n'hi ha cap. Només hi ha dues dones que

ostentin el rang d'ambaixadores en el cos diplomàtic. Al Congrés, tenim unes xifres de només una dona al Senat i deu a la Cambra de Representants. Considerant que als Estats Units hi ha 3 milions i mig més de dones que d'homes, aquesta situació és escandalosa.

És cert que part del problema rau en el fet que les dones no han estat gaire agressives a l'hora de reclamar els seus drets. Això també va ser cert en el cas de la població negra durant molts anys. Se sotmetien a l'opressió i, fins i tot, hi cooperaven. Les dones han fet el mateix. Però ara hi ha una certa consciència d'aquesta situació, especialment en el segment més jove de la població.

Igual que en l'àmbit de la igualtat de drets per a persones negres, hispanoamericanes, indígenes i altres grups, les lleis no canviaran uns problemes amb unes arrels tan profundes com aquestes de la nit al dia, però poden servir per proporcionar protecció als més maltractats i per començar el procés de canvi evolutiu obligant la majoria insensible a reexaminar les seves actituds inconscients.

És per aquest motiu que avui vull presentar una proposta que ha estat duta al Congrés cada legislatura els últims quaranta anys i que tard o d'hora haurà de passar a formar part de les lleis fonamentals del nostre país: l'Esmena sobre la Igualtat de Drets.

Deixi'm mencionar i refutar dos dels arguments més comuns que s'esgrimeixen en contra d'aquesta esmena. Un és que les dones ja estan protegides per la llei i no necessiten més legislació. Les lleis actuals no són suficients per garantir la igualtat de drets de les dones. La concentració de dones en feines poc remunerades, de baixa categoria i poc gratificants en són prova suficient. Si les dones ja són iguals que els homes, per què resulta tot un esdeveniment que una dona sigui elegida per al Congrés?

És obvi que existeix discriminació. Les dones no tenen les oportunitats que tenen els homes. I a les dones que no es conformen amb el sistema, que intenten trencar els patrons establerts, se les estigmatitza considerant-les «rars» o «poc femenines». El fet és que si una dona vol ser presidenta d'un consell executiu

o diputada a la Cambra de Representants, ho fa per exactament les mateixes raons que qualsevol home: bàsicament, perquè pensa que pot fer-ho i ho vol intentar.

Un segon argument que sentim sovint en contra de l'esmena sobre la igualtat de drets és que això eliminaria la legislació que molts Estats i el govern federal han aprovat per donar especial protecció a les dones i que sumiria les lleis del matrimoni i del divorci en el caos.

Pel que fa a les lleis de matrimoni, estan pendents d'una reforma radical, i un bon començament seria eliminar del tot les existents de l'ordenament jurídic. I en allò que fa referència a l'especial protecció de la dona treballadora, no entenc per què hauria de ser necessària. Les dones no necessiten cap protecció que no necessitin també els homes.

El que necessitem són lleis que protegeixin la classe treballadora, que li garanteixi uns salaris dignes, unes condicions de treball segures, protecció en cas de malaltia i d'atur, i provisió per a una jubilació digna. Tant homes com dones necessiten

aquestes mesures. Que un sexe necessiti més protecció que l'altre és un mite supremacista masculí tan ridícul i poc mereixedor de respecte com els mites supremacistes blancs dels quals la societat està intentant desfer-se'n actualment.» ■

